

Udvari Község Települési Szennyvízkezelési Program

KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Készítette:

Baloghné Gaál Zsófia
környezetvédelmi szakértő

17-00675

TARTALOMJEGYZÉK

1. A KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS KIDOLGOZÁSI FOLYAMATÁNAK ISMERTETÉSE	3
1.1. Előzmények	3
1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása	4
1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására	4
1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;	4
1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai	5
2. A TERV KIDOLGOZÁSÁKOR VIZSGÁLT VÁLTOZATOK RÖVID ISMERTETÉSE	5
2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket	5
2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal	8
3. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖRNYEZETI HATÁSAINAK, KÖVETKEZMÉNYEINEK FELTÁRÁSA	8
3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, szabályokkal	8
3.1.2. Országos programokhoz való illeszkedés	10
3.1.3. A térségi programokkal való kapcsolatok	11
3.2. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;	12
3.2.1. A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol	12
3.2.2. Az emberek egészségi állapotára, életminőségére, társadalmi, gazdasági helyzetére gyakorolt hatások	17
3.2.3. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek értékelése (eltartóképesség, terhelhetőség)	18
3.2.4. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása	18
3.3. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása	18
3.3.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik	18
3.3.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak	18
3.4. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése	18
4. A TERV MEGVALÓSÍTÁSA KÖVETKEZTÉBEN VÁRHATÓAN FELLÉPŐ KÖRNYEZETRE KÁROS HATÁSOK ELKERÜLÉSÉRE, CSÖKKENTÉSÉRE VAGY ELLENTÉTELEZÉSÉRE, MONITORINGOZÁSÁRA VONATKOZÓ JAVASLATOK.....	18
5. KÖZÉRTHETŐ ÖSSZEFOGLALÓ.....	19

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamatának ismertetése

1.1. Előzmények

Udvari település elsődleges és legfontosabb környezetvédelmi beruházásként a szennyvízkezelés megoldását tűzte ki célul rövid és középtávon, mert ezt tartja a település egyik legsürgetőbb környezeti problémájának. Ehhez Udvari Község Önkormányzata elkészítette a Települési Szennyvízkezelési Programot (továbbiakban TSZP) a közműves szennyvízelvezető és -tisztító művel gazdaságosan el nem látható területekre vonatkozó Egyedi Szennyvízkezelés Nemzeti Megvalósítási Programjáról szóló 147/2010. (IV.29) Korm. rendelet 20.§-ban foglalt tartalommal. A Települési Szennyvízkezelési Programban lényege, hogy megvizsgálja az adott településen megvalósítható egyes szennyvízkezelési és szennyvízelvezetési megoldásokat gazdaságossági, műszaki, jogi és környezetvédelmi szempontok figyelembevételével.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek e/hárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 20.§ (3) bekezdése szerint, az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet alapján le kell folytatni a települési szennyvízkezelési program környezeti vizsgálatát.

Jelen dokumentum Udvari Község Települési Szennyvízkezelési Programban javasolt megoldás és hozzá kapcsolódóan Udvari Község településrendezési terv módosítás környezeti vizsgálatának megállapításait ismertető környezeti értékelés.

A környezeti vizsgálat lefolytatásának eljárásrendjét és a környezeti értékelés elkészítésének tartalmi követelményeit az egyes tervek, ill. programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban **KV rendelet**) tartalmazza. A rendelet szerint:

„1. § (1) A rendelet hatálya a Kvt. 43. § (4) és (5) bekezdése szerinti tervre, illetve programra (a továbbiakban: terv, illetve program) terjed ki.

(2) A környezeti vizsgálat [Kvt. 43. § (6) bekezdés] lefolytatása mindig kötelező - a (3) bekezdés

a) és b) pontjában foglalt kivétellel - arra a tervre, illetve programra, amely

a) az 1. számú mellékletben szerepel, továbbá

b) az 1. számú mellékletben fel nem sorolt olyan terv, illetve program, amely

*ba) a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halgazdálkodás, energetika, ipar, szállítás, közlekedés, hulladékgazdálkodás, **vízgazdálkodás**, elektronikus hírközlés, idegenforgalom, regionális fejlesztés számára készül, és keretét szab olyan tevékenységek vagy létesítmények jövőbeli hatósági engedélyezése számára, amelyek a környezeti hatásvizsgálatról szóló külön jogszabály mellékletében vannak felsorolva, azonban - e rendelet alkalmazása szempontjából - függetlenül az abban megadott küszöbértéktől és területi megkötéstől.*

Fentiek alapján a tervezett módosítás vonatkozásában a környezeti vizsgálat lefolytatását a jogszabály előírja.

A környezeti értékelés a Gemenc Bau Tolna Kft. által elkészített Udvari község települési szennyvízkezelési programjában (továbbiakban TSZP) foglaltakra, továbbá az ezzel összefüggésben történő településrendezési eszközök módosítására készül.

1.2. A tervezési folyamat más részeihez való kapcsolódása

A környezeti értékelés a TSZP és azzal összefüggésben a településrendezési terv módosításának folyamatában alapját képezi a terv által kitűzött célok, fejlesztési elképzelések, intézkedési javaslatok meghatározásának. A környezeti értékeléshez szükséges adatok beszerzése, a program elkészítésével együtt történt, környezetre gyakorolt értékelést maga a TSZP is tartalmaz.

A településrendezés célja, hogy az Udvari községben élő lakosság infrastrukturális és egyéb települési ellátási szükségletei optimálisan, az épített és a természeti környezet jó állapotának, az egészséges környezetnek a biztosításával legyen kielégítve. A településrendezés kapcsán a településszerkezetet, a terület felhasználás rendjét és a közmű infrastruktúrát a jövőre is gondolva úgy kell alakítani, hogy az egészséges élethez szükséges környezeti elemek jó minőségben, távlatosan is rendelkezésre álljanak, a nem megújuló környezeti elemek igénybe vétele a takarékos használat eredményeként csökkenjen. A TSZP célja, hogy megoldást nyújtson a település szennyvízelvezetési és szennyvízkezelési problémájára mind költséghatékony, mind hatékonyság szempontjából (lehetőség szerint a legjobb elérhető technológia alkalmazását is figyelembe véve), és hosszútávon is a lehető legjobb megoldást nyújtja, mely cél összhangban van Udvari község településfejlesztési céljaival.

Jelen környezeti vizsgálat és értékelés Udvari község TSZP-ben foglalt fejlesztések megvalósulása során várható környezeti következményeket hivatott feltárni. Az egyes terveket ennek alapján javasolt értékelni annak érdekében, hogy a környezeti szempontok a döntéshozási folyamat minél korábbi fázisában előtérbe kerüljenek, és beépüljenek a helyi szabályozásba, továbbá a környezetvédelmi szempontból előreláthatóan káros hatásokkal járó folyamatokat időben ki lehessen szűrni. Az értékelés célja, hogy a településrendezési tervbe szükség esetén olyan további intézkedéseket, feltételeket is beépítsenek, melyek a környezeti elemek védelmét, a környezet károsodásának elkerülését biztosítják.

1.3. A környezeti értékelés készítése során tett javaslatok hatása a terv alakulására

A környezeti értékelés során olyan információ, állapotjellemző nem merült fel, amely a jogszabályi előírásokon túlmenően jelentősen befolyásolta volna a településrendezési terv alakítását.

1.4. A környezet védelméért felelős szervek és az érintett nyilvánosság bevonása, az általuk adott véleményeknek, szempontoknak a környezeti értékelés készítése során történő figyelembevétele, az indokok összefoglalása;

A környezeti értékelés során felvettük a kapcsolatot a település Polgármesteri Hivatalával. A hivatal készséggel tájékoztatott a felmerült kérdésekkel kapcsolatban, illetve rendelkezésünkre bocsátotta a birtokukban lévő, a tervezés szempontjából fontos dokumentumokat. Az általános kapcsolatfelvételt követően település specifikus adatgyűjtés következett.

1.5. A környezeti értékelés készítéséhez felhasznált adatok forrása, az alkalmazott módszer korlátai

A környezeti értékelés során csak a szakirodalomban megtalálható, publikált térképeken, tanulmányokban, jogszabályokban megjelent, ill. az önkormányzat, a hatóságok és a különböző szolgáltató szervezetek által szolgáltatott adatokat használtuk fel, mivel ezek a tervezési terület adottságait figyelembe véve elégséges információval szolgáltak a tervnek megfelelő mélységű értékelés elkészítéséhez.

2. A terv kidolgozásakor vizsgált változatok rövid ismertetése

2.1. A terv céljainak, tartalmának összefoglaló ismertetése, kiemelve a környezeti értékelés készítése szempontjából fontos részeket

A környezeti értékelésben a Gemenc Bau Tolna Kft. által elkészített Udvari község települési szennyvízkezelési programjában foglaltakat, továbbá Deák-Varga Dénes településtervező által elkészített településrendezési módosítási javaslatot vizsgáltuk.

Udvari község közüzemű csatornahálózattal nem rendelkezik. A lakóingatlanokban, illetve a közintézményekben keletkező szennyvíz elhelyezése telekhatáron belül épített közműpótló berendezésekben történik. A településen keletkezett TFH kezelését a közelben levő Gyönki szennyvíz tisztító telepre szállítják be.

A lakossági egyedi tároló berendezések vízzárósága és állapota nem került felmérésre, így elképzelhető hogy a több tíz évvel ezelőtt épült berendezések nem vízzáróak, azokból a szennyvíz egy része a talajba szivárog, amely jelentős terhelést jelent a felszín alatti vízkészletnek.

A település éves víztermelési adataival (~25.000 m³/év) összehasonlítva kijelenthető, hogy a képződő szennyvíz (TFH) mindössze csekély mennyisége kerül elszállításra a közeli szennyvíztisztító telepekre. Az elszállított TFH-ról nincs kimutatás. A településen keletkezett évi kb. 20.000 m³ szennyvíz nagy része a szakszerűtlenül kiépített szennyvízgyűjtők miatt az altalajban elszikkasztásra kerül, jelentős terhelést okozva a környezetnek.

Így a Települési Szennyvízkezelési Program célja, hogy megoldást nyújtson a település szennyvízkezelésének problémájára, valamint a helyi adottságoknak és a jogszabályi előírásoknak is megfelelő legoptimálisabb szennyvízkezelési módszer kerüljön kiválasztásra.

Udvari TSZP és településrendezési eszközei környezetvédelmi vizsgálatának a fő célja — a tervezési folyamat szerves részeként — az elgondolások és a tervjavaslatok alternatívái környezeti hatásainak módszeres elemzése annak érdekében, hogy a terület fejlesztése minél kevésbé terhelje környezetét. A terv készítése során így figyelembe vettük, hogy a településen, különösen a tervezett fejlesztési területeken megvalósításra kerülő létesítmények és azok funkciói, valamint az infrastruktúra kialakítása, fejlesztése révén a környezethasználat úgy legyen szervezhető és végezhető, hogy

- a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
- megelőzhető legyen a környezetszennyezés;
- kizárja a környezetkárosítást,

A településszerkezeti és szabályozási terv kialakításakor a környezetvédelem területén elsődleges cél, hogy a hazai környezetvédelmi jogszabályoknak és az EU elvárásoknak is megfelelő terv készüljön az elhatározott fejlesztési szándékok szerint.

A településrendezés célja a település terület-felhasználásának és infrastruktúra-hálózatának kialakítása, az építés helyi rendjének szabályozása, a környezet természeti, táji és épített értékeinek fejlesztése és védelme.

2.2. Tervezett változások (beavatkozások és ütemezések)

A település megfelelő szennyvízelhelyezésére és -tisztítására a TSZP három megoldási lehetőséget vizsgált.

1. alternatíva:

A településen a szennyvízelhelyezést egyedi szennyvíztisztító kisberendezésekkel oldják meg. Minden egyes ingatlanon egy szennyvíztisztító kisberendezés kerül letelepítésre. A szennyvíztisztító kisberendezéshez kapcsolódik egy közel 400 m²-es szikkasztómező. A telek domborzati viszonyainak figyelembe vételével, mivel a szikkasztómező és a szennyvíztisztító kisberendezések az ingatlanok hátsó telkén lennének kialakítva egy házi szennyvíz átemelő építése is szükséges volna. A szennyvíztisztító egység Önkormányzati tulajdonban kell, hogy maradjon, ez azt jelenti, hogy minden egyes ingatlanra szolgalmi jog bejegyzés szükséges. Az egész rendszert egy önálló üzemeltetőnek kell üzemeltetni. A szakszerű üzemeltetéshez tartozik a rendszeres iszapelhelyezés az összes egyedi szennyvíztisztító kisberendezésnél. A szennyvízrendszer kiépítéséhez szükséges még a település köré megfigyelő (monitoring) kutak telepítése. A települési ingatlanok egymás mellett helyezkednek el, nincsenek foghíjas területek.

Az előzetes számítások alapján ennek a megoldásnak az építési költsége jelentősen meghaladja az egységes csatornahálózat kiépítési költséget, és az üzemeltetésnél is igénybe kell venni a magánterület.

Az előzőekben leírtak alapján ez a műszaki megoldás nem nyújt biztonságos megoldást Udvari település szennyvizeinek kezelésére, ezért a tervező ezt a megoldást megvalósításra nem javasolta.

2. alternatíva:

Terület lehatárolása kis területigényű zárt eleveniszapos (művi) szennyvíztisztító telep építésére, megfelelő védőtávolsággal. A technológia zárt szennyvízvezeték hálózat kiépítésével működtethető. A településen a gravitációs szennyvízvezető rendszer kiépítését a szükséges számú közterületi szennyvízáttemelővel lehet biztosítani, a domborzati viszonyok figyelembevételével.

A gazdasági számítások alapján ennek a megoldásnak az építési költsége a legkedvezőbb, valamint az üzemeltetési költségei is kedvezőek.

A tervező megállapítása szerint Udvari település szennyvízvezetését és kezelését ennek a műszaki megoldásnak a kiépítésével a legoptimálisabb megoldani.

3. alternatíva:

A településen keletkező szennyvizek összegyűjtése zárt gravitációs csatornahálózat kiépítésével biztosítható. A keletkezett szennyvizek tisztítása közösen a szomszédos Gyönki szennyvíztisztító telepen történne. A két település között távvezeték kivitelezését tenné szükségessé. Mivel a távvezeték építése magánterület is igénybe venne, az megnehezítené a távvezeték építését és üzemeltetését.

A domborzati viszonyok figyelembevételével szükségessé válhat minimum egy, de lehet, hogy több közbenső szennyvízátemelő megépítése.

A gazdasági számítások a távvezeték üzemeltetési gondjai /magánterületen való építés, üzemeltetés/ és a kis szennyvíz mennyiség miatt kevésbé gazdaságos ennek a műszaki megoldásnak a megvalósítása.

Összefoglalva a tervező által vázolt lehetséges alkalmazható megoldások Udvari község önállóan megvalósítandó szennyvízelhelyezésére és szennyvízkezelésére:

- egyedi szennyvízkezelés lehetőségei
 - egyedi szennyvíz-elhelyezési kislétesítménnyel
 - egyedi szennyvíztisztító kisberendezéssel
 - egyedi zárt szennyvíztárolóval
- szennyvízelvezetés és -kezelés csatornahálózaton és művi szennyvíztisztító telepen
- szennyvízelvezetés és -kezelése csatornahálózaton és közös művi szennyvíztisztító telepen Gyönk városban

2.3. A változásokhoz szükséges beavatkozások

A választott alternatíva alapján Udvari község belterületén a 2 hrsz-ú ingatlan területe, mely jelenleg közlekedési terület, déli része szennyvíztisztító telep létesítése céljából különleges közhasználatú építmények - szennyvíztisztító területbe, északi része zöldterületbe kerül átsorolásra.

A tervezett módosítás eredményeként a község közúti közlekedési területe 997 m²-rel csökken, miközben 763 m² különleges közhasználatú építmények - szennyvíztisztító terület és 234 m² zöldterület jön létre.

2.4. A változások ütemezése

A fejlesztések egyike sem előre meghatározható határidőhöz kötött, elsősorban a rendelkezésre álló pénzügyi forrásoktól függ. A község szennyvíz-csatornázásának és szennyvíztisztítójának megvalósítása egy ütemben történne, ütemezést nem igényel.

2.2. A terv összefüggése más releváns tervekkel, illetve programokkal

Mivel a TSZP-ben foglaltak megvalósítása településrendezési terv módosítással lehetséges, így a településrendezési tervek esetében a területrendezési tervek egyes övezeti tervlapjait és térszerkezeti terveit környezeti célkitűzéseket megfogalmazó terveknek tekintendők. A módosított településrendezési eszközöknek így összhangban kell lenniük

- az Országos Területrendezési Tervvel (OTrT) (2003. évi XXVI. tv.), és
- Tolna Megyei Területrendezési Tervével (TMTTrT, (8/2020.(X.29.) önk. rendelet)

A felsorolt területrendezési tervekkel való összhang igazolását a településrendezési eszközök módosítására készített terv „Területrendezési tervekkel való összhang igazolása” című fejezete részletesen tárgyalja. A környezeti értékelés során a releváns helyi, térségi és országos környezetpolitikai célokat megfogalmazó területfejlesztési dokumentumokkal, környezetvédelmi programokkal való egyezés ellenőrzése is szükséges. Udvari TSZP és hozzá kapcsolódó településrendezési eszköz módosítást az alábbi dokumentumokban megfogalmazott célokkal vetettük össze:

- IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) (2015-2020)
- Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (NFFS) (2013)
- Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS2) (2014-2025 kitekintéssel 2050-re)
- Nemzeti Vidékstratégia (NVS) (2012-2020)
- Kvassay Jenő Terv - Nemzeti Vízstratégia
- Nemzeti Erdőstratégia (2016-2030)
- Tolna Megye Környezetvédelmi Programja
- Tolna Megye Területfejlesztési Konceptiója
- Tolna Megye Integrált Területi Programja (TIP) 2014-2020.
- Tolna Megyei Klímastratégia

3. A terv megvalósítása környezeti hatásainak, következményeinek feltárása

3.1. A terv céljainak összevetése a terv szempontjából releváns nemzetközi, közösségi, országos vagy helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, szabályokkal

A 2000/60/EK Víz Keretirányelv előírásai szerint az Európai Unió tagállamaiban 2015-ig jó állapotba kell hozni minden olyan felszíni és felszín alatti vizet, amelyek esetén ez egyáltalán lehetséges és fenntarthatóvá kell tenni a jó állapotot. Az EU Víz Keretirányelv 2000. december 22-én lépett életbe. A Keretirányelv előírásai szerint a fő környezeti célkitűzés:

- a felszíni és a felszín alatti vizek jó állapotának elérése
- a vizek állapota romlásának megelőzése.

A Keretirányelv hatálya minden olyan emberi tevékenységre kiterjed, amely jelentős mértékben kedvezőtlenül befolyásolhatja a vizek állapotát és így akadályozhatja a vizek jó

állapotának elérését, illetve megőrzését. A Víz Keretirányelv megteremti a jogi kereteket a szárazföldi felszíni vizek, az átmeneti vizek, a parti vizek és a felszín alatti vizek védelmének megvalósításához. Az általános célokat az 1. cikk határozza meg:

- A vízi ökoszisztémák, és - tekintettel azok vízszükségletére a vízi ökoszisztémáktól közvetlenül függő szárazföldi ökoszisztémák és vizes élőhelyek állapotának javítása és védelme.
- A vízkészletek fenntartható használatának elősegítése.
- A különösen veszélyes anyagok vizekbe való bevezetésének fokozatos csökkentése és megszüntetése.
- A felszín alatti vizek szennyezésének csökkentése.
- Az áradások és aszályok hatásainak mérséklése.

A legfontosabb előírások a felszín alatti vizekre vonatkozóan:

- El kell érni a jó mennyiségi és minőségi állapotot 15 év alatt.
- Vissza kell fordítani a jelentős terhelési trendeket.
- Meg kell akadályozni, illetve korlátozni kell a káros anyagok vizekbe történő bejutását.
- Meg kell akadályozni a felszín alatti vizek állapotának romlását.

A fentiekből jól látható, hogy a Víz Keretirányelvben is megfogalmazódik, hogy meg kell akadályozni, illetve korlátozni kell a káros anyagok vizekbe történő bejutását, illetve meg kell akadályozni a felszín alatti vizek állapotának romlását. A Települési Szennyvízkezelési Programban meghatározott szennyvízkezelési alternatívák ennek megfelelnek, ugyanis ezek olyan műszaki megoldások, amelyekkel jelentős mértékben csökkenthető a talaj és a talajvíz szennyezése. Magyarország 2009. december 22.-én közzétett Vízyűjtő-gazdálkodási tervét a közigazgatási egyeztetést követően a Magyar Kormány 2010. május 5.-én elfogadta. Vizeink jó állapotának elérése érdekében összeállításra került – a 2015 - 2021 közötti vízgazdálkodásra és vízvédelemre vonatkozó prioritásokat tartalmazó – Országos Vízyűjtő-gazdálkodási Terv felülvizsgálata. A második Országos Vízyűjtő-gazdálkodási Terv célja, hogy védje és javítsa vizeink állapotát, megakadályozza azok állapotromlását és biztosítsa vízkészleteink hosszú távú hasznosíthatóságát. A terv tartalmazza a vizeink terhelésére vonatkozó legújabb vizsgálatokat és azok állapotát, a klímaváltozásra vonatkozó megállapításokat, a vízhasználatok gazdasági elemzését és azokat az intézkedéseket, amelyeket a jó állapot elérése érdekében 2021-ig és 2027-ig végre kell hajtani.

Mind az országos szintű tervezés, mind a részvízyűjtő szintű tervezés foglalkozik a keletkező szennyvíz megfelelő módon történő tisztításának fontosságával, illetve a felszín alatti vizek terhelésének csökkentésével. A Települési Szennyvízkezelési Programban meghatározott szennyvízkezelési alternatívák olyan műszaki megoldást nyújtanak, amelyek alkalmazásával megfelelő módon történne a szennyvíz tisztítása, illetve az alkalmazásukkal jelentős mértékben csökkenthető mind a talaj, mind a talajvíz szennyezése.

3.1.2. Országos programokhoz való illeszkedés

A IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program céljaihoz való illeszkedés

A 27/2015. (VI. 17.) OGY határozattal elfogadott 2015-2020. közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-IV.) több alapelvet határoz meg, amelyeket a környezeti tervezés, környezethasználat során érvényesíteni kell minden szinten, így a településrendezési terv készítése során is. A Program átfogó célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához.

Az NKP foglalkozik a települési szennyvízkezelés környezeti célkitűzéseivel. Megállapítja, hogy településeken keletkező szennyvizek elvezetése és tisztítása a lakosság életminőségének javításához, a közegészségügyi szempontok érvényesítéséhez, a környezet védelméhez, valamint a gazdaság fejlesztéséhez egyaránt hozzájárul.

NKP első számú stratégiai célkitűzése az **életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása**: Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja.

A TSZP-ben megfogalmazott fejlesztések jelentősen javíthatják a környezeti állapotot, ezáltal hozzájárul az NKP-ben megfogalmazott célok megvalósításához.

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia (NFFS)

A 18/2013. (III. 28.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti területre egy pozitív, fenntartható, társadalmiasítható jövőképpnek megfelelő eszközrendszert és reformkeretet vázol fel. A nemzet fenntarthatósági politikájának átfogó célja a folytonosan változó társadalmi-humán-gazdasági-termeszti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása. A fenntartható fejlődés keretstratégiája szerint a környezeti eltartóképességet mint a gazdálkodás korlátját kell érvényesíteni.

A NFFS egyik fő stratégiai célkitűzése a **talaj termőképességének fenntartása**: A rendezési terv készítése következtében a jó minőségű termő talajok termőképessége nem változik.

A község területén talaj- és talajvíz szennyező kockázatot jelent, hogy a település csatornázottsága nem megoldott, a keletkező szennyvizek elhelyezése jelenleg egyedileg történik. Jelenleg az ingatlanokon gyűjtött és elszállított szennyvíz mennyiség - a vízfogyasztási adatok alapján - töredéke a ténylegesen keletkezett szennyvíz mennyiségének. A TSZP-ben foglaltak megvalósítása hozzájárul a kitűzött célok eléréséhez.

Második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS2) céljaihoz való illeszkedés

A NÉS a 2008-2025 időszakra határozza meg Magyarország középtávú klímapolitikáját. a három fő cselekvési irány közül a TSZP az éghajlatváltozás hatásai elleni védekezés, a következményekhez való alkalmazkodáshoz hozzájárul.

Az éghajlatváltozás egyik legjelentősebb hatása a szélsőséges időjárási jelenségek gyakoriságának növekedése. A helyi, kisléptékű szennyvízkezelési technológia segíti a település alkalmazkodási kapacitását.

Nemzeti Vidékstratégia (NVS) céljaihoz való illeszkedés

A Nemzeti Vidékstratégia (a továbbiakban NVS) az eddigi elkülönült, egymással gyakran szemben álló ágazati szemlélet helyett a szakterületek közötti kapcsolatrendszerre építve közös stratégiai kereteket kíván biztosítani. Az NVS átfogó célkitűzése a vidéki térségeink népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása. A TSZP-ben foglaltak támogatják a célkitűzések megvalósulását.

Kvassay Jenő Terv - Nemzeti Vízstratégia céljaihoz való illeszkedés

A vízpolitikai stratégia megalkotásának fő célja a vízgazdálkodás fejlesztési irányainak illetve erre épülő céljainak meghatározása Magyarország vízügyi adottságaira és a vízgazdálkodás szakmai-szervezeti hátterére építve. A KJT alapelve, hogy csak a társadalom által ténylegesen igényelt, de a fenntarthatóság követelményeinek megfelelő vízügyi beavatkozásokat szabad megtenni az elkövetkező években.

1. A víztestek állapotromlásának megakadályozása, állapotuk javítása: A településen a szakszerűtlenül megépített, bizonytalan szigetelésű szennyvíz-szikkasztók, szennyvíztárolók megszüntetése egyértelműen a kitűzött célok elérését szolgálja.

3.1.3. A térségi programokkal való kapcsolatok

Az országos területrendezési terv meghatározza az ország egyes térségeinek területfelhasználási feltételeit, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét. Általános előírásait a megyei és helyi területrendezési tervek szűkítik le az egyes területekre.

A megyei területrendezési terv több helyen megemlíti a szennyvízkezelés problémáját:

„Felszín alatti vizek — ezen belül az érintett felszíni vizek — védelme érdekében a belvízzel leginkább veszélyeztetett településeken az elszikkasztott szennyvizek káros hatásának megszüntetése érdekében mielőbb indokolt megvalósítani a szennyvíztisztítók és a csatornahálózat kiépítését.”

„A települések beépítésre szánt területét nem kívánatos növelni azokon a településeken, ahol a szennyvízcsatorna-hálózat nem épült ki, vagy nem megfelelő kapacitású tisztítóműre csatlakozik.”

„A vízbázison lévő településeken szorgalmazni kell a teljes szennyvíz csatornahálózat kiépítését, korszerű szennyvíztisztítók és szilárd kommunális hulladéklerakók építését.”

Általánosságban elmondható, hogy a megyei területrendezési terv ösztönzi az egyes települések nem megfelelő szennyvízkezeléséből adódó problémáinak a megoldását, ami összhangban van Udvari település szennyvízkezelési programjával.

3.2. A jelenlegi környezeti helyzet releváns, a tervvel összefüggésben lévő elemeinek ismertetése;

3.2.1. A terület azon környezeti jellemzőinek azonosítása, amelyeket a terv megvalósítása valószínűleg jelentősen befolyásol

Felszíni vizek védelme

A 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet a települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szól. A rendelet 1. számú mellékletében a Balaton, Velencei- és Fertő-tavat "érzékeny felszíni víznek" jelölték ki. Az érzékeny felszíni vízként kijelölt vizek vízgyűjtő területét a 2. számú mellékletben felsorolt települések külterületi határai határozzák meg. Udvari község nem szerepel a települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületek kijelöléséről szóló 2. mellékletében. A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet célja a felszíni vizek minőségének megóvása, fenntartása és javítása, a vízi és vízközeli, továbbá a felszíni víztől közvetlenül függő szárazföldi élőhelyek és élő szervezetek fennmaradásához szükséges feltételek biztosítása, a vízhasználatok biztonsága, az emberi egészség-, és a környezeti állapot megőrzése érdekében a szennyezések megelőzése és csökkentése. A Korm. rendelet, amely 2004. augusztus 5.-én lépett hatályba, 25.§-a kimondja, hogy szennyvízkibocsátással, közcsatornába vezetéssel kapcsolatos környezetvédelmi követelményeket a kibocsátó számára a külön jogszabály szerinti engedélyben, illetve azok hatálya alá nem tartozó külön jogszabály szerinti tevékenység esetén a felügyelőség által kiadott külön engedélyben kell meghatározni. A kibocsátási követelményeket:

- a) környezeti hatásvizsgálat hatálya alá tartozó kötelezett tevékenységek esetén környezetvédelmi engedélyben,
- b) a Kormány által külön rendeletben meghatározott egyes létesítmények tekintetében, egységes környezethasználati engedélyben,
- c) környezetvédelmi-felülvizsgálat elvégzése esetén a környezetvédelmi működési engedélyben kell meghatározni.

A TSZP-ben tervezett tisztított szennyvíz befogadó vízfolyása a Péli-víz, amely a vízfolyáskezelő tájékoztatása alapján állandó jellegű vízfolyás. Végső befogadója a Donát patakon, majd a Sión keresztül a Duna. A kormányrendelettel összhangban az egyes befogadóba vezethető szennyező és mérgező anyagokra vonatkozó határértékeket 2004. december 30-tól a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet írja elő. E rendelet szerint a vizsgálati terület az egyéb védett felszíni vízminőségvédelmi területek (befogadók) körébe tartozik (Duna 1450-1497 fkm szelvények közötti szakasza és vízgyűjtő területe).

A TSZP a 147/2010. (IV.29) Korm. rendelet 20.§-nak megfelelően részletesen foglalkozik azzal, hogy a választott alternatíva milyen hatással lehet a felszíni vizek minőségének alakulására. Ennél részletesebben a pontos tervek ismeretében lehet elemzéseket végezni, melyek a vízjogi engedélyezési eljárás részét kell, hogy képezzék.

Felszín alatti vizek védelme

A környezet vízvédelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, valamint a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény egyaránt meghatároz általános követelményeket a vizek és a föld védelme érdekében.

A felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szól a 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet, melynek célja: a felszín alatti vizek jó állapotának biztosításával és annak fenntartásával, szennyezésének fokozatos csökkentésével és megelőzésével, hasznosítható készleteinek hosszú távú védelmére alapozott fenntartható vízhasználattal, a földtani közeg kármentesítésével összefüggő feladatok, jogok és kötelezettségek megállapítása. A rendelet hatálya - a magánszemélyek háztartási igényeit meg nem haladó tevékenységek, és az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény hatálya alá tartozó anyagok és tevékenységek kivételével - kiterjed a felszín alatti vízre és a földtani közegre, és a szennyező anyagra; a felszín alatti vizek és a földtani közeg állapotát érintő tevékenységekre.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. számú melléklete tartalmazza a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területek besorolásának feltételrendszerét, a besorolásokat pedig a 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet tartalmazza, mely szerint Udvari község közigazgatási területe az érzékeny területek körébe sorolható, viszont nem tartozik a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek közé.

A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet, amely a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szól, meghatározza a felszín alatti vízbázisok esetében a belső, külső, valamint a hidrogeológiai védőidom és védőterületek meghatározásának, kijelölésének, kialakításának, és fenntartásának módját. A település közcélú ivóvízbázis védelmére lehatárolt vagy kijelölt hidrogeológiai védőzónával nem érintett.

A 219/2004. (VII.21.) kormányrendelet szerint alapvető célkitűzés, hogy legkésőbb a Kvt.-ben meghatározott időpontig el kell érni, hogy a felszín alatti víztestek állapota feleljen meg a jó állapot, azaz a jó mennyiségi és minőségi állapot követelményeinek. Ennek érdekében úgy kell eljárni, hogy a felszín alatti vizek, illetve víztestek esetében:

- azok állapota ne romoljon;
- a tevékenység következtében kialakult jelentős és tartósan kedvezőtlen irányú állapotváltozás megforduljon;
- a felszín alatti víztestek jó mennyiségi és minőségi állapotára vonatkozó követelmények a kockázatos helyzetű víztestek kivételével teljesüljenek;
- a kockázatos helyzetű víztestek állapota fokozatosan javuljon;
- a tartósan károsodott felszín alatti víz és a földtani közeg nyilvántartásba és ellenőrzés alá kerüljön, és állapota kármentesítéssel javuljon.

A TSZP-ben megfogalmazott szennyvízkezelési megoldással az egyedi, ellenőrizetlen szennyvízszikkasztás megszűnne a településen, mely jelentősen hozzájárul a fenti célkitűzések eléréséhez.

Földvédelem

A föld védelme kiterjed a föld felszínére és a felszín alatti rétegeire, a talajra, a kőzetekre és az ásványokra, ezek természetes és átmeneti forrásaira és folyamataira. A védelemnek magába kell foglalnia a talaj termőképességének, víz- és levegőháztartásának védelmét is.

A település belterületén a szennyvízcsatorna-hálózat még nem került kiépítésre. A földfelszín terhelése elsősorban a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó szennyezésekből (bemosódások, kemikáliák), és a szennyvíz szikkasztásból származik.

A talajvédelem érdekében a TSZP-ben megfogalmazott rendszer kiépítésével meg kell oldani a települési szennyvízkezelést. A földtani közeg a természeti környezet és tájhasználat alapvető eleme, így kiemelt jelentőségű, hogy az antropogén hatásokkal szemben megfelelő védelmet biztosítsunk. Ezen célból környezetvédelmi vonatkozású engedély (egységes környezethasználati engedély, környezetvédelmi engedély, működési engedély) kizárólag a földtani közeg védelmének érvényesülése esetén adható. A földtani közeg elszennyeződésének megakadályozása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a beruházások megfelelő műszaki védelemmel valósuljanak meg. A műszaki védelem kiépítését minden esetben ellenőrzötten kell megvalósítani, annak megfelelőségét igazolni kell, a hatályos jogszabályok, szabványok figyelembe vételével.

A földtani közeg és a felszín alatti vizek állapotát érintő tevékenységek kivitelezése csak az elérhető legjobb technika illetve a leghatékonyabb megoldás alkalmazásával, ellenőrzött körülmények között történhet meg. Fokozott odafigyelés szükséges a szennyező anyag földtani közegbe történő közvetlen bevezetése (ugyan úgy, mint a felszín alatti vizekbe történő közvetlen bevezetéskor is), esetében, ami szintén engedélyköteles tevékenység.

A termőföldre érdemi hatása nem lesz a tervezett módosításoknak, azonban a településen a földtani közeg állapota a fejlesztések által jelentősen javulhat.

Levegőtisztaság-védelem

Udvari községben a levegőminőséget meghatározó szennyezőanyagok nagyobb felét a fűtés, míg kisebbik felét a közlekedés és az egyéb helyhez kötött források eredményezik. Bár a község földgázzal ellátott, a szilárd tüzelésű fűtés a háztartások kis hányadára jellemző, az ebből eredő légszennyezőanyag-kibocsátás nem elhanyagolható.

A településen a forgalomból eredő levegő szennyező anyag kibocsátás elhanyagolható, mivel az átmenő forgalom csekély.

A település levegőminőségi besorolása összességében kedvezőnek tekinthető. A levegő tisztaságának védelmét a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet szabályozza részletesen, melynek 3. §-a alapján a levegővédelmi követelményeket az országos és regionális környezetvédelmi, illetve társadalmi, gazdasági programok, tervek, a területfejlesztési, terület- és településrendezési tervek, településfejlesztési koncepció kidolgozása során, valamint a helyi önkormányzatok környezetvédelmi programjaiban, a gazdálkodó szervezetek terveiben és a műszaki tervezésben érvényesíteni kell.

A TSZP-ben foglaltak megvalósításához a településrendezési terv módosítása szükséges. A megvalósításból fakadóan az egyedüli lehetséges légszennyező hatás a bűzhatás lehet. A tisztítás

során a szennyvízből kiemelt rácsszemét és fölös iszap szaghatást és fertőzés veszélyt okozhat. Ezért az ezeket eredményező technológiai folyamatok és a kiemelt anyagok tárolása zárt rendszerű, zárt térben történne. A TSZP-ben foglaltak alapján a rácsszemét naponta méshidrátos kezelésre kerülne a szaghatás és a rovarok által széthordható fertőző anyagok megakadályozásának céljából.

A létesítendő szennyvíztisztító telep tervezett biológiai terhelése (LEÉ) nem számottevő, jelentősen elmarad a 314/2005 (XII.25.) Kormányrendeletben foglalt KHV vagy EVD köteles, a környezetre jelentős hatást gyakorolható létesítmények küszöbértékétől.

A szennyvíztelep létesítéséhez így nem szükséges a 314/2005 (XII.25.) Kormányrendeletben foglalt egyik eljárás lefolytatása sem. Azonban a szennyvíztelep vízjogi létesítési engedélyezése során a környezeti hatások részletes bemutatása, így a lehetséges bűzhatás mértékének számítása is szükséges. A technológia tervezésénél figyelembe kell venni a várható bűzhatást.

A településrendezési terv módosítása, a szennyvíztelep elhelyezésére biztosít lehetőséget. A módosítás a lakóövezetek felé zöldterületet jelöl, mely biztosítja, hogy a telep viszonylag messzebb kerüljön elhelyezésre, és megteremti a lehetőségét az elválasztó zöldítés kialakítására. A TSZP-vel összefüggő településrendezési terv módosítás biztosítja a lakóövezetek védettségét.

Hulladékgazdálkodás, hulladékkezelés

A TSZP elősegíti a települési folyékony kommunális hulladék szakszerű kezelését a jelenlegi nem ellenőrzöttel szemben. A javasolt szennyvíztisztító üzemeltetőjének a mindenkor hatályos hulladékgazdálkodási előírásokat be kell tartani. A keletkező hulladékok telephelyen belüli gyűjtéséről, nyilvántartásáról, és elszállíttatásáról a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. Rendelet előírásait betartva a telephelyek üzemeltetőjének kell gondoskodni.

A veszélyes hulladékokkal kapcsolatos teendőket a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet szabályozza. A termelőknél keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékokat csak hatósági engedéllyel rendelkező szakkég szállíthatja el.

A településrendezési eszközök módosítása a hulladékgazdálkodásra nincsenek közvetlen hatással.

Zaj és rezgésvédelem

A tervezés során alapvető feladat a lakosság megfelelő környezeti komfortérzetének biztosítása érdekében a zajhelyzet vizsgálata. Az akusztikai vizsgálat során a környezet zajhelyzetét értékeltük.

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet szab keretet azokra a tevékenységekre és létesítményekre vonatkozóan, melyek környezeti zajt vagy rezgést okozhatnak. A település helyi zajvédelmi rendelettel nem rendelkezik.

A zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló országos hatókörű jogszabály üzemi eredetű zajterhelésre vonatkozó határértékeit a zajforrást üzemeltetőnek be kell tartani. Az üzemi

tevékenység zavaró mértékű – lakóterületi határértéket meghaladó - zajterhelésétől mentesíteni kell a védendő lakó- és intézményterületeket. A védőtávolságok mértéke – amennyiben azt nem külön jogszabály írja elő kötelező jelleggel - a zavaró környezeti hatások mérséklését eredményező környezetvédelmi célú technológiai változtatások esetén, környezeti hatáselemzést tartalmazó szakértői anyagokra alapozottan módosítható.

Az üzemi létesítményektől származó zajterhelés ellen a településszerkezeti terv úgy óvja a lakóterületeket, hogy közvetlen szomszédságukban nem jelöl ki új gazdasági területeket. A felülvizsgálat során történt módosítások zaj szempontú értékelése során azt vizsgáltuk, hogy a TSZP megvalósítása és az ehhez szükséges területi átsorolások együtt járhatnak-e határérték módosulásokkal.

Az üzemi és szabadidős zajforrások zajterhelési határértékeit a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Udvarira releváns határértékek a következők.

Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) nappal 06-22 óra	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB) éjjel 22-06 óra
Lakóterület (falusias, kertvárosias), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
Vegyes terület	55	45
Gazdasági terület	60	50

Az átsorolás lehetőséget biztosít a TSZP-ben foglalt szennyvíztisztító megépítésére.

A tervezett módosítás a község belterületének déli részén, lakóépületektől viszonylag távol, a területtől keletre meglehetősen elhanyagolt mezőgazdasági üzem (major), nyugatra belterületi kertek találhatóak.

A tervezett szennyvíztisztítóhoz legközelebbi lakóépületek:

Petőfi u. 1. (volt Tsz-iroda) 68 m.

Petőfi u. 3. (lakóház) 95 m.

Az új létesítmények telepítésénél fokozott figyelmet kell fordítani a zajvédelmi határértékek, előírások betartására. Használatbavétel, üzembe helyezése során műszeres mérésekkel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Törekedni kell arra, hogy a zaj- és rezgésártalmak minimalizálására már a telepítéskor történjenek intézkedések.

A terv szerint fejlesztések esetén törekedni kell arra, hogy a jelenlegi jó állapot maradjon fenn.

Épített környezetre, településre gyakorolt hatások

A terv-módosítással érintett terület világörökségi, műemlékvédelmi, és helyi védelmi szempontból nem érintett, nyilvántartott régészeti lelőhelyet nem érint.

A rendezési terv módosításhoz a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet 84. § (4) bekezdés előírása értelmében régészeti terepbejárás készült. A régészeti szakvélemény végkövetkeztetése:

„A vizsgált területen terepbejárásom során nem került elő régészeti lelet, annak régészeti érintettsége a felszíni leletgyűjtés módszere alapján jelenleg nem igazolható, így övezeti átsorolásának a régészeti örökségre gyakorolt hatásai sem vizsgálhatók.

A változással érintett területen terepbejárásom során nem találtam régészeti leletet vagy jelenséget, a megfigyelési körülmények ugyanakkor a vegetáció miatt nem volt optimálisak.

Ennek ellenére nem zárható ki a terület régészeti érintettsége, víz közeli fekvése és a terület déli szélén történeti térképek alapján csaknem 250 éve már létező híd megléte alapján.

Fontos hangsúlyozni, hogy régészeti lelet, jelenség vagy emlék váratlan előkerülése esetén azt a jogszabályban meghatározott módon be kell jelenteni, a tevékenységet szüneteltetni, majd ezt követően az illetékes, feltárássra jogosult intézmény elvégzi a mentő feltárást.”

A megvalósítás során régészeti lelet, jelenség vagy emlék váratlan előkerülése esetén azt a jogszabályban meghatározott módon be kell jelenteni, a tevékenységet szüneteltetni, majd ezt követően az illetékes, feltárássra jogosult intézmény elvégzi a mentő feltárást.

Természet és tájvédelem

A TSZP megvalósításához szükséges településrendezési terv módosítás nem érint sem országos védettség alatt álló, sem Natura 2000 területet, sem ökológiai folyosót.

Udvari község teljes közigazgatási területe Tolna Megye Területrendezési Terve alapján tájképvédelmi terület övezetébe tartozik. A tervezett szennyvíztisztító telep lakott területek és gazdasági területek környezetében fekszik, azonban léptéke és építészeti kialakítása miatt tájképvédelmi és településképvédelmi kérdéseket nem vet fel.

A TSZP megvalósításához kapcsolódó településrendezési terv módosítás a lakóövezetek felé zöldterületet jelöl, mely biztosítja, hogy a telep viszonylag messzebb kerüljön elhelyezésre, és megteremti a lehetőségét az elválasztó zöldítés kialakítására. A tervmódosítás javaslatot tesz a tervezett létesítmény kerítése mentén látvány-takaró élősövény telepítésére, mely egyéb pozitív környezeti hatásain túl, megfelelő tájbailszetést tesz lehetővé.

3.2.2. Az emberek egészségi állapotára, életminőségére, társadalmi, gazdasági helyzetére gyakorolt hatások

A TSZP megvalósulása a lakosság egészségi állapotára, életminőségére közvetlen negatív hatást várhatóan nem okoz. A megfelelő települési szennyvízkezelés javítja az életminőséget. A tervezett fejlesztéseknek lehet közvetlen, hosszabb távon érvényesülő pozitív gazdasági és társadalmi hatásai.

A cél megvalósulása érdekében fontos az építési engedélyezés során a környezeti és zöldfelületi feltételek betartásának ellenőrzése.

3.2.3. A környezeti állapot egyéb jellemzőinek értékelése (eltartóképesség, terhelhetőség)

A javasolt módosítások vizsgálata alapján jelentős mértékű, a környezeti állapotot veszélyeztető környezeti hatás bekövetkezése a terv távlatán túl sem várható, nem prognosztizálható.

3.2.4. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák leírása

Udvari község belterületén a szennyvízhálózat kiépítését követően új létesítmények, épületek csak úgy létesíthetők, hogy a szennyvíz csatornára rákötnék. A TSZP megvalósítását mielőbb szorgalmazni kell.

3.3. A terv megvalósulásával közvetlenül vagy közvetve környezeti hatást kiváltó tényezők, okok feltárása

3.3.1. Természeti erőforrás közvetlen igénybevételét vagy környezetterhelés közvetlen előidézését jelentik

A TSZP-ben foglaltak megvalósítása nem idézi elő természeti erőforrások közvetlen igénybevételét, a település szennyvízelhelyezésének rendezése csökkenti a környezetterhelést, kiemelkedően a jelen állapotban történő, valószínűsíthetően szivárgó szikkasztók általi földtani közeg, és talajvíz-szennyezést.

3.3.2. Olyan társadalmi, gazdasági folyamatokat váltanak ki, vagy ösztönöznek, amelyek közvetett módon környezeti következménnyel járhatnak

A TSZP-ben foglaltak megvalósulása jelentős infrastrukturális javulást eredményez a községben, aminek hatására akár a helyi gazdasági tevékenységek kismértékű fellendülése, illetve a község vonzóbbá válása is lehetséges. A tervezett változtatások miatt azonban a tevékenységekkel összefüggően növekedő közúti forgalomból származó zajterhelés vagy légszennyezőanyag kibocsátás érzékelhető emelkedése nem várható.

3.4. A terv megvalósítása esetén várható, a környezetet érő hatások, környezeti következmények előrejelzése

A szabályozási tervben foglalt előírások és az egyéb környezetvédelmi jogszabályi előírások betartásával a tervezett szennyvíztisztító megvalósulása a jelenlegi területhasználatokra nem jelentenek veszélyt, a természeti környezetet károsan nem befolyásolják.

Egyéb környezeti konfliktusok, problémák a tervben foglaltak megvalósulása esetén nem keletkeznek.

4. A terv megvalósítása következtében várhatóan fellépő környezetre káros hatások elkerülésére, csökkentésére vagy ellentételezésére, monitoringozására vonatkozó javaslatok

A korábbiakban ismertettük, hogy a terv megvalósítása nem jár jelentős környezetre káros hatásokkal, így ezekkel kapcsolatban sem szükségesek intézkedések. A létesítmény tervezése során az elérhető legjobb technika alkalmazására és a vonatkozó jogszabályi előírásokra figyelemmel kell lenni.

A szennyvíztisztító tervezése során, mivel a tisztított szennyvíz élővízbe kerül kibocsátásra, kimemelt figyelmet kell fordítani a megfelelő monitoring kialakítására.

A területrendezési terv módosításával létrejövő zöldterületet funkciójának megfelelően javasolt zöldíteni, ami az üzemelés környezeti hatásainak csökkentésén túl a tájbaillesztést is segíti.

5. Közérthető összefoglaló

Udvari település elsődleges és legfontosabb környezetvédelmi beruházásként a szennyvízkezelés megoldását tűzte ki célul rövid és középtávon, mert ezt tartja a település egyik legsürgetőbb környezeti problémájának. Ehhez Udvari Község Önkormányzata elkészítette a Települési Szennyvízkezelési Programot (továbbiakban TSZP) a közműves szennyvízelvezető és -tisztító művel gazdaságosan el nem látható területekre vonatkozó Egyedi Szennyvízkezelés Nemzeti Megvalósítási Programjáról szóló 147/2010. (IV.29) Korm. rendelet 20.§-ban foglalt tartalommal. Települési Szennyvízkezelési Program lényege, hogy megvizsgálja az adott településen megvalósítható egyes szennyvízkezelési és szennyvízelvezetési megoldásokat gazdaságossági, műszaki, jogi és környezetvédelmi szempontok figyelembevételével.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 20.§ (3) bekezdése szerint, az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet alapján le kell folytatni a települési szennyvízkezelési program környezeti vizsgálatát. A környezeti vizsgálat eredményét összegző környezeti értékelés környezet védelméért felelős szervekkel egyeztetett tartalommal került kidolgozásra.

Az értékelés részletesen vizsgálta az egyes tervi elemek környezeti elemek és rendszereik állapotára, valamint az emberre, mint végső hatásviselőre gyakorolt hatásait.

Összességében fentiek szerint elvégzett vizsgálat és értékelés alapján megállapítható, hogy a szennyvízkezelési program megvalósítása nem terheli a környezetet határérték feletti kibocsátással, vagy káros környezetterhelés egyik környezeti elem esetében sem várható. A szennyvízkezelési program szervesen illeszkedik a hatályos helyi építési szabályzathoz, valamint az egyéb országos vagy helyi környezetvédelmi, ivóvízvédelmi és szennyvízelvezetési programokhoz (pl. Nemzeti Környezetvédelmi Program, Nemzeti Vízstratégia: Kvassay Jenő Terv, VGT2). A környezeti értékelés nem állapított meg olyan tervi elemet, amely kifogásolható lenne. A környezeti vizsgálat az egyes esetekben intézkedésekre tesz javaslatot, amelyek nem a településrendezési terv során, hanem a létesítmények megvalósítása, illetve üzemeltetése során érvényesíthetők a környezetterhelések minimalizálása, a környezetszennyezések, káros környezeti hatások kiküszöbölése érdekében.

Összegzésként megállapítható, hogy a tervben foglalt tervi elemek, előírások és javaslatok a környezeti elemeket (levegő, föld, víz, élővilág, épített környezet) és rendszereiket (táj, település, ökológiai rendszer) érő, a tervezett fejlesztések negatív környezeti hatásainak lehetőség szerinti csökkentését kívánják biztosítani.

Szekszárd, 2021. november 30.